

Møteinnkalling

Utvalg: **Anárjohka nasjonalparkstyre**

Møtested: LES-Bygget, Kautokeino

Dato: 08.06.2022

Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Styret har møte i Kautokeino som går over to dager:

Onsdag 8. juni kl. 10:00-16:00 på LES-Bygget: Styremøte

- Kl. 10.00-12:00 Registrering og behandling av saker iht. saksliste.
- Kl. 12:00 Digitalt foredrag ved Aksel Granhus i NIBIO, gjennomgang av deres skogstakseringer i nasjonalparken de senere år (utvalgssak 19/22)
- Kl. 13:00 Lunsj
- Kl. 14.00-16:00 Behandling av saker iht. saksliste
- kl. 17:00 Middag på Thon hotell

NB! Orienteringssaker:

- Påmelding styreopplæring Tromsø 7. og 8. november.
- Delegering av myndighet etter nml § 73
- Økonomi
- Eventuelt

Torsdag 9. juni kl. 09:00-16:00: Arbeidsmøte forvaltningsplan med tema besøksstrategi

- kl. 09:00 Innledning av Øystein Killi: beretning om turer i Anárjohka nasjonalpark.
- Kl 12:00 Lunsj
- Kl. 13:00 Arbeid med besøksstrategi frem til kl. 16:00.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 12/22	Oasseváldiid ja mearridanválddálašvuoda registreren / Registrering av deltakere og beslutningsdyktighet		
ST 13/22	Čoahkkingohččuna ja áššelisttu dohkkeheapmi / Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
ST 14/22	Beavdegirji dohkkeheapmi / Godkjenning av protokoll		
ST 15/22	Beavdegirjji mielvuolláičálliid válljen / Valg av medunderskriver til protokoll		
ST 16/22	Saksfremlegg - skjøtsel, restaurering og landing med helikopter tilknyttet grensemerking mellom Norge-Finland - Kartverket		2022/1826
ST 17/22	Medlemmer til referansegruppe - forvaltningsplan for Anárjoga álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark		2022/1855
ST 18/22	Budsjett og plan for karlegging av myrslått og kjørespor - Anárjoga álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark		2022/5293
ST 19/22	Saksfremlegg - motorferdsel tilknyttet taksering av skog i Anárjoga álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark - Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)		2022/4384

ST 12/22 Oasseváldiid ja mearridanválddálašvuoda registreren / Registrering av deltakere og beslutningsdyktighet
ST 13/22 Čoahkkingohččuna ja áššelisttu dohkkeheapmi / Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
ST 14/22 Beavdegirji dohkkeheapmi / Godkjenning av protokoll
ST 15/22 Beavdegirjji mielvuolláičáliid válljen / Valg av medunderskriver til protokoll

Arkivsaksnr: 2022/1826-3

Saksbehandler: Jørgen Eira Solbakke

Dato: 23.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Anárjohka nasjonalparkstyre	16/22	08.06.2022

Saksfremlegg til styremøte - skjøtsel, restaurering og landing med helikopter tilknyttet grensen mellom Norge-Finland - Kartverket

Forvalters innstilling

Anárjohka nasjonalparkstyre gir Kartverket dispensasjon for rydding av vegetasjon langs grensegate, restaurering av grenserøyser og nødvendig bruk av helikopter langs riksgrensen mellom Norge og Finland for strekningen innenfor Anárjohka nasjonalpark.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 av 19. juni 2009 nr. 100. og Forskrift om fredning av Anárjoga álbmotmeacci/Anárjohka nasjonalpark, Karasjok og Kautokeino kommuner, Troms og Finnmark.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

1. Dispensasjonen gjelder nødvendig landing med helikopter, rydding av grensegate og reparasjon av grenserøyser i perioden 20.07.-31.10. hvert år i årene 2022-2024.
2. Landing med helikopter gjelder for inntil to landinger per grenserøys fordelt på hele perioden dispensasjonen gjelder (2022-2024).
3. Det skal tas hensyn til dyre- og fuglelivet under flyging og landing. Dette kan gjøres ved å vike unna og/eller lande i nærheten av planlagt landingssted dersom vilt oppdages.
4. Inngrep i terrenget, med tanke på skogrydding og grensemerking skal skje så skånsomt som mulig med tanke på forstyrrelser av vilt og skader på vegetasjon.
5. Når plan for flyvning er klar og før flyvningen påstartes, skal SNO ved Erland Søgård (mobil: 916 22 001) eller Hendrik I. Eira (mobil: 916 22 002) varsles.
6. Etter endt flyvning skal det hvert år leveres landingslogg til nasjonalparkforvaltningen som viser landingspunkt på kart og liste med tidspunkt og koordinater.
7. Ved eventuell overflyvning over nasjonalparken utenom langs riksgrensen, må helikopteret holde seg minst 300 meter over bakken.

8. I tilfelle kontroll må denne dispensasjonen medbringes under gjennomføring av tiltaket.

Merk: Denne dispensasjonen er gitt i henhold til naturmangfoldloven og verneforskriften for Anárjohka nasjonalpark. Dersom det er behov for tillatelse etter annet lovverk (eks. motorferdselloven etter kommunal dispensasjon), fra grunneiere eller andre instanser, må tiltakshaver selv sørge for dette.

Saksopplysninger

Søknaden er gjengitt her:

«I perioden 2022-2024 skal det gjennomføres en avtalefestet grenseoppgang mellom Norge og Finland. Oppdraget fra norsk side kommer fra Utenriksdepartementet med Kartverket som utøvende fagmyndighet. Fra finsk side vil arbeidet bli organisert på omtrent samme måte, men der vil den finske Grensebevakningen ha ansvar for selve skjøtselsarbeidet. Regjeringen i begge land oppnevner hver sin grensekommisjon som vil samarbeide om oppgangen til arbeidet er slutført.

Selve skjøtselsarbeidet er inndelt i to avsnitt, vestre og østre. Ved forrige grenseoppgang som ble gjennomført i år 2000 hadde Norge ansvar for det østre avsnittet. Denne gang er ansvarsområdet byttet om, og Norge har ansvar for det vestre avsnittet. Det strekker seg fra Treriksrøysa Norge/Sverige/Finland til Tanavassdragets begynnelse helt sør i Anarjohka nasjonalpark. Finsk ansvarsområde er fra Polmak, der grensa går over fra elva til land, og østover til Treriksrøysa mot Russland ved Krokfjellet. Mellom østre og vestre avsnitt er djupålen i Tanaelva definert som riksgrense.

Kartlegging av djupålen langs Tanaelva blir gjennomført i felleskap mellom landene. Norge og Finland har en gjensidig skjøtselsavtale der begge land plikter å ivareta grensas skjøtsel i mellomperioden. På bakgrunn av denne er det fra norsk side utført inspeksjoner og påkrevd skjøtsel i årene 2015, 2017 og 2018. I 2018 ble det gjort en reparasjon av hjertesteinen på Treriksrøysa NO/FI/SE. I tillegg ble det ryddet tilvekst i grensegata nær kryssende veioverganger.

Den kommende grenseoppgangen starter formelt i 2022. En norsk grensekommisjon skal oppnevnes om kort tid, og skjøtselsarbeidet starter i løpet av sommeren. Arbeidet som skal gjøres er reparasjon/skjøtsel av grenserøyser, rydding av 5 meter brei grensegate og oppsetting av skilt der ferdselsårer krysser grensa. Arbeidet i 2022 vil foregå i løpet av august og første halvdel av september. Oppgavene er inspeksjoner og forberedelser til rydding av grensegate, og til noe av dette arbeidet vil det bli brukt helikopter.

Nasjonalparkene Reisa, Øvre Anarjohka og Øvre Pasvik blir berørt av vårt arbeid. Vi søker med dette om tillatelse til å lande med helikopter langs riksgrensa i de nevnte verneområdene. Bruk av helikopter i 2022 kan bli aktuelt i kortere perioder mellom 1. august og 15. september. I 2023 og 2024 kommer vi også til å bruke helikopter, og da kan vi ha behov for å arbeide på andre tidspunkter i sommerhalvåret. Derfor er det ønskelig at dispensasjonen får varighet ut 2024. I tillegg til landingstillatelse søker vi også om tillatelse til rydding av grensegata der det er tilvekst siden forrige grenseoppgang.

I vårt arbeid kommer vi sannsynligvis til å være i dialog med både Reindriffta, Statskog, Finnmarkseiendommen og Fjelltjenesten. Dersom dere kan gi oss kontaktinformasjon til aktuelle personer i disse instansene hadde det vært fint.»

Verneformål og vernebestemmelser

For Anárjohka nasjonalpark gjelder forskrift om Anarjohka nasjonalpark av 19. desember 1975 nr. 19.

Formålet med Anárjohka nasjonalpark er å bevare et stykke av Finnmarksvidda med et representativt utvalg av de naturtyper som forekommer der, så som furuskog, bjørkeskog og vidde med kratt, myr, vatn, elver og låge fjell. Dyre- og plantelivet skal få utvikle seg mest mulig fritt uten menneskelig påvirkning, jf. kap. I.

I følge kap. II pkt. 2.1 er alle planter, herunder levende og døde trær og busker, fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art som ikke skyldes vanlig ferdsel, reindrifft, lovlig jakt og fiske. Ville pattedyr og fugler og deres bo og reir er fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art etter kap. II pkt. 2.1.

Motorisert trafikk er omtalt under kap. II. Av kap. II pkt. 5.1 går det fram at motorisert trafikk til lands og til vanns, herunder landing med luftfartøy, er forbudt. Den som ferdes i nasjonalparken med motorisert framkomstmiddel plikter å fare varsomt fram og ta hensyn til plante- og dyrelivet, noe som er særlig viktig ved yngle- og hekkeplasser samt i beite- og trekkområder, jf. kap. II pkt. 5.4.

Vurdering

Det legges til grunn at grensemerkingen kan innebære forstyrrelser av fugler og dyr i yngletiden, samt skade på vegetasjonen. Motorferdselen som tiltaket genererer vil foregå med helikopter og inngrepet vil ha minimal påvirkning på landskapet. En synlig grensegate med godt vedlikeholdet grenserøyser vil lette arbeidet for de som ferdes i grensetraktene. Denne type arbeid har tidligere blitt gjort i områdene som grenser til Sverige lengre i sør i fylket.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. naturmangfoldloven § 48. Forstyrrelser på dyr og fugler i yngletiden kan unngås, dersom tiltaket gjennomføres seint på sommeren, da etter 20.07.

Forvaltningsmyndigheten har sjekket ut eventuelle viktige hekke og yngleplasser i området. Langs grensen skal det ikke være lokasjoner som vil bli direkte berørt. Likevel kan det være ukjente hekke- og yngle-lokaliteter i området, som en da vil unngå å forstyrre ved å begrense flyvning og gatehogst til senere på sommerhalvåret. Skader på vegetasjonsdekket ved rydding av skog lavere en 0,5 m i en 5 m bredde i grensegata vill heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Nasjonalparkens grense mot Finland går i all hovedsak i et snauffjellsterreng, hvor det ikke finnes vegetasjon over 0,5 m. Unntaket er helt i sør ved Gálojávrrit, hvor det er bjørkeskog.

Vedlikehold av riksgrensen er nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser, og et arbeid som utføres med jevne mellomrom av ansvarlige myndigheter i Norge og Finland. Det er ikke fare for at andre kan søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet, jfr. naturmangfoldlovens § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. Kunnskapsgrunnlaget for gjennomføring av overvåkingen er god, og tilfredsstillende naturmangfoldlovens § 8. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse i denne saken. Vedlikehold av riksgrensens grenserøyer, og grensegate gjennomføres på samme måte som tidligere. Forvaltningsmyndigheten mener derfor at naturmangfoldlovens §12 ikke kommer til anvendelse i dette tilfellet. På grunnlag av det som er nevnt ovenfor mener forvaltningsmyndigheten at søknaden tilfredsstillende naturmangfoldloven § 48 krav til å gi dispensasjon fra et vernevedtak og at søknaden kan innvilges med vilkår.

Arkivsaksnr: 2022/1855-5

Saksbehandler: Jørgen Eira Solbakke

Dato: 27.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Anárjohka nasjonalparkstyre	17/22	08.06.2022

Medlemmer til referansegruppe - forvaltningsplan for Anárjoga álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark

Forvalters innstilling

Anárjohka nasjonalparkstyre inviterer alle de aktører som har meldt inn et ønske om deltakelse, som medlem til referansegruppen for arbeidet med forvaltningsplan. I tillegg ønsker styret å invitere inn flere aktører som ikke har meldt sin interesse.

Følgende medlemmer som har meldt interesse:

- Kristian Sarre ved Reindriftsavdelingen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Jan Idar Somby ved Karasjok elgjegerforening
- Linda Hølvold ved NJFF - Finnmark
- Antje Schlecht ved Sápmi næringshage
- Eina Asbjørnsen ved FeFo

Inviterte:

- Reinbeitedistrikt 30B Guovdajohtolat
- Reineitedistrikt 30C Nuorttabealli
- Reinbeitedistrikt 16 Kárášjoga noarjjabealli
- Reinbeitedistrikt 17 Kárášjoga oarjjabealli
- Kontaktutvalg Kommunal administrasjon (Karasjok og Kautokeino kommuner)

Saksopplysninger

Innhold hentet fra «Melding om oppstart»:

Prosess – utarbeidelse av forvaltningsplan

Anárjohka nasjonalparkstyre (forvaltningsmyndigheten) er ansvarlig for å utarbeide forvaltningsplanen for Anárjoga álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark. Før selve forvaltningsplanarbeidet starter opp skal kommunen, grunneiere, rettighetshavere og aktuelle brukergrupper gis melding om at arbeidet starter opp.

For å sikre lokal medvirkning ønsker vi å opprette en referansegruppe for arbeidet. Det foreslås at følgende interesser er representert i referansegruppa:

- *Kautokeino kommune*
- *Karasjok kommune*
- *Finnmarkseiendommen (FeFo)*
- *Brukerinteresser naturverdier, friluftsliv og rekreasjon*
- *Reinbeitedistrikter med beiteområder i nasjonalparken*
- *Statlige institusjoner*

Verneområdestyrets sekretariat vil lede gruppen og ivareta sekretariatsoppgavene. Verneområdestyret vil være styringsgruppe. Referansegruppa vil være viktig for kvalitetssikring av forvaltningsplanen. Gruppa vil bli bedt om å gi råd om viktige tema som bør inn i planen.

Vurdering

Etter «Melding om oppstart» og informasjonsmøtene 8. og 9. mars har nasjonalparkforvalter mottatt interesse fra fem parter til deltakelse i referansegruppen for arbeidet med forvaltningsplanen; FeFo, Statsforvalterens reindriftsavdeling, Karasjok elgjegerforening, NJFF Finnmark og Sápmi næringshage.

Reindriftdistrikten med reinbeite i nasjonalparken har ikke gitt svar på «Melding om oppstart». Etter samtaler med distriktene, har dette en naturlig sammenheng sett i lys av beitekrisen i vinter. Styrene har ikke hatt anledning til å holde møter i vinter, og har derfor ikke tatt stilling til deltakelse i referansegruppen. Nasjonalparkforvalter har derfor sendt en invitasjon til alle distrikter, om å oppnevne medlem til førstkommende møte i august/september. Dato for når møtet blir avholdt bestemmes etter nærmere avtale når for når det passer for alle medlemmene.

Kommunalt administrasjonsutvalg består av to medlemmer fra hver av kommunene Karasjok og Kautokeino (Kristin Norbye-Bekkelund, Nils Aslak Boine, Pål Norvoll og Marit Inger Bongo Eira). Nasjonalparkforvalter vil også invitere kommunene til å velge en person hver som deltaker til referansegruppen.

Arkivsaksnr: 2022/5293-1

Saksbehandler: Jørgen Eira Solbakke

Dato: 29.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Anárjohka nasjonalparkstyre	18/22	08.06.2022

Budsjett og plan for kartlegging av myrslått og kjørespor - Anárjoga álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark

Forvalters innstilling

Nasjonalparkforvalter får fullmakt til å planlegge og gjennomføre kartleggingene etter følgende budsjett:

Slåttelokaliteter		
	Forundersøkelser etter avtale med Kárenaš Språk- og kultursenter	Kr 40.000,-
	Transport befaring, andre kostnader	Kr 40.000,-
	Bestilling av skjøtselsplan	Kr 70.000,-
Kjørespor		
	Transport befaring, andre kostnader	Kr 150.000,-
	Totalt	Kr 300.000,- eks moms

Ved behov, kan nasjonalparkforvalter etter dialog med styreleder, omfordele beløp mellom postene innenfor de 300.000 kronene styret har fått tildelt.

Nasjonalparkforvalter og styreleder får fullmakt til å inngå avtaler med eksterne parter for gjennomførelse av prosjektene.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har fått tilslag fra søknad til Miljødirektoratet på kr 300.000,- i tiltaksmidler til forundersøkelser og kartlegging av slåttemyrer og kjørespor i Anárjohka nasjonalpark, som en del av mulige bevaringsmål som nasjonalparkstyret velger ut. Dette gir omtrent kr 150.000,- for hver av kartleggingene.

Slåttelokaliteter

Nestleder i nasjonalparkstyret, Kjell Magne Grønnli, har i denne sammenheng undersøkt hvem som kunne tenke seg å gjennomføre en kartlegging der en ser på om det finnes slåttemyrer i nasjonalparken. Kárenaš Språk- og kultursenter i Karasjok, som er et kommunalt prosjekt senter, har vist interesse i å foreta forundersøkelse som kan slå fast om det finnes slåttemyrer innenfor nasjonalparken.

Som en del av kartleggingen, er det ønskelig at avtalen skal inneholde et oppdrag der en ved intervjuer, eller andre metoder, kan slå fast om det har vært myrslått av myrene ved Anárjohkadalen, innenfor nasjonalparkens grenser. Målet for kartleggingen vil være å stadfeste de konkrete slåttelokalitetene (slått kan også være sennagressmyrer, ikke bare slått til dyrefôr). Som en del av oppdraget, vil være å finne ut om det er noen som vil ta ansvaret til å holde eventuelle slåttelokaliteter ved like, utføre nødvendig slåtting, rydding og lignende. Den som får skjøtselsoppdraget/-ansvaret, vil være delaktig i arbeidet med å utforme selve skjøtselsplanen. Dermed er skjøtselsansvarlig med på å bestemme innholdet i skjøtselsplanen.

Om oppdragets kan vise til konkrete slåttelokaliteter, vil nasjonalparkstyret sende en bestilling til faglige aktører om å utarbeide en skjøtselsplan. Her er det viktig at man har funnet til en person/forening/eller andre som vil ta oppdraget med å ta på seg skjøtselsansvaret, før en bestiller skjøtselsplanen. Typiske spesialister som utarbeider skjøtselsplaner er; Miljøfaglig Utredning AS, Multiconsult, Ecofact, Dokkadeltaet, Rambøll, Sállir natur AS med videre. Målsetningen vil være å sende tilbud om utforming av skjøtselsplan innen utgangen av 2022. Priser på å få ferdige skjøtselsplaner, alt etter omfang, starter fra kr 40.000,-.

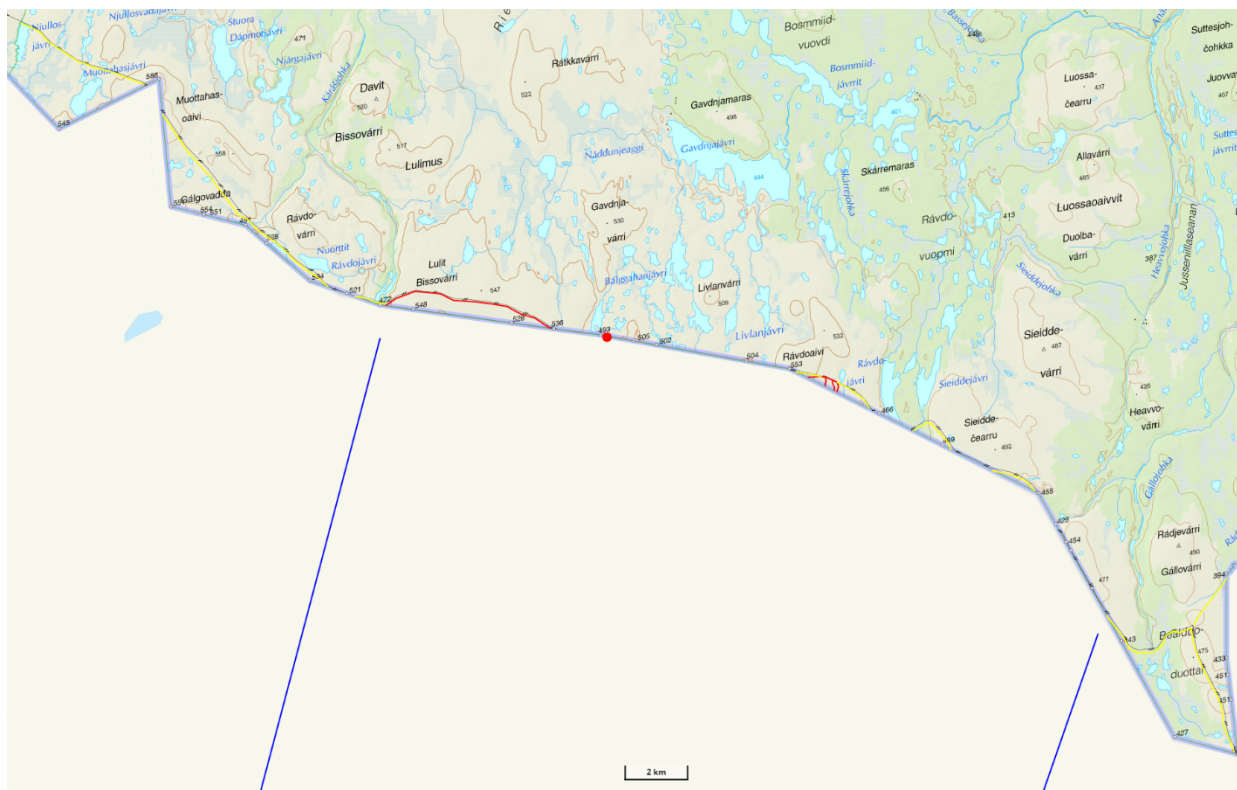
Kjørespor

Miljødirektoratet er i ferd med å finne egnede lokaliteter til utvikling av en satellittbasert metode for å overvåke kjørespor. Nasjonalparkforvalter har meldt inn til Miljødirektoratet de lokaliteter med kjørespor vi ønsker å kartlegge (se kart). Kjøresporene er inndelt i to kategorier, gul linje er kjørespor antatt oppstått kun tilknyttet vedlikehold av konvensjonsgjerdet mellom Norge-Finland. Rød linje er i tillegg kjørespor brukt til og fra hytte på finsk side (rød prikk). Behovet for oppfølging er størst etter «rød trase», som utgjør ca 7,3 km totalt.

Dersom Anárjohka nasjonalpark får tilbudet om å delta i metodeutviklingen, vil oppfølgingen av kjørespor skje i samarbeid med utviklingsprosjektet. Nasjonalparkforvalter har etter styrets arbeidsplan, planlagt å gjennomføre fysisk befarings langs nevnte kjøresporlokalitet i løpet av sommersesongen 2022. Første prioritet blir å kartlegge «rød trase». Deler av tildelte midler vil gå til denne kartleggingen.

Helikopter er mest effektivt å benytte til og fra befaringslokalitetene. Timespris er ca kr 12.500,-. Om helikopter er stasjonert i Alta vil det gå ca 2,5 timer fra Alta til befaringslokalitet, ca 5 timer tur retur. Dersom befarings tar flere dager vil helikopter

returnere til base og hente igjen senere, nye 2,5 timer. To turer, tur retur, koster da ca 50.000,-. Antall turer kan reduseres dersom en lønner flere personer til å ta hver sin del av kartleggingstraseene. Totalkostnadene vil dermed ikke reduseres, da «gevinsten» istedenfor vil bli brukt til honorar/godtgjørelse.

Kart over kjørespør etter konvensjonsgjerdet.

Vurdering

Gjennomføringen av prosjektene eller deler av prosjektene må ikke gjennomføres inneværende år. Styret kan ved årlig rapportering om bruk av midler midtsommers, melde til Miljødirektoratet om at deler av midlene eller hele beløpet ikke vil bli benyttet inneværende år. Disse kan styret søke om å få overført til neste år. Om styret får avslag på overføring, blir midlene overført andre verneområdestyrer og må da søke midler på nytt til neste år.

Beløpene som er fordelt på ulike deler av prosjektet er under kr 100.000,-, som er nedre grense for hva gjelder anbudsregler etter offentlig anskaffelse.

Arkivsaksnr: 2022/4384-2

Saksbehandler: Jørgen Eira Solbakke

Dato: 23.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Anárjohka nasjonalparkstyre	19/22	08.06.2022

Saksfremlegg - motorferdsel tilknyttet taksering av skog i Anárjoga álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark - Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Anárjohka Álbmotmeahcci / Anárjohka nasjonalpark gir NIBIO dispensasjon til to (2) landinger med helikopter i Anárjohka nasjonalpark. Se nærmere detaljer og vilkår i vedtaket nedenfor.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 av 19. juni 2009 nr. 100. og Forskrift om fredning av Anárjoga álbmotmeacci/Anárjohka nasjonalpark, Karasjok og Kautokeino kommuner, Troms og Finnmark.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

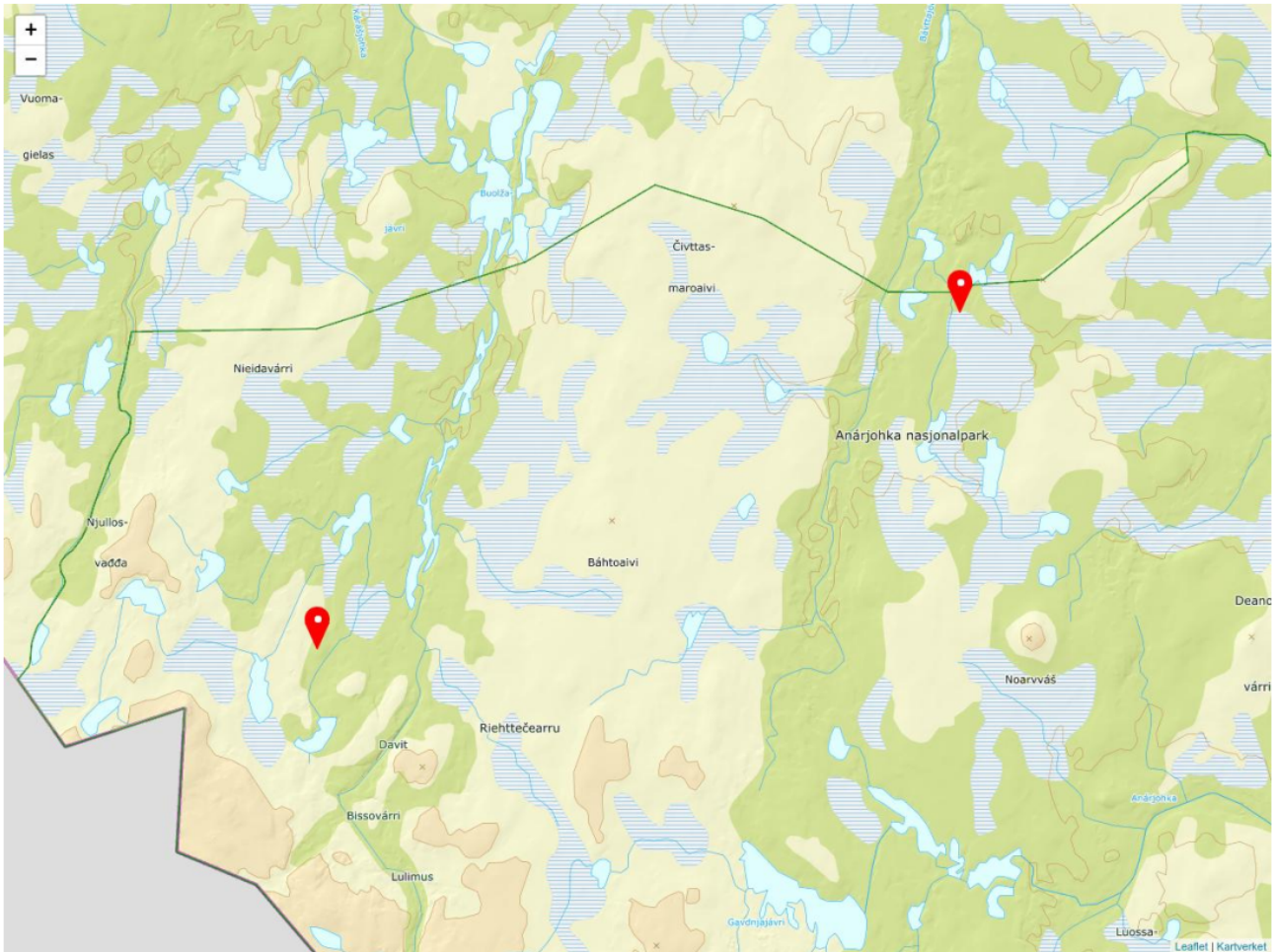
1. Det tillates to (2) landinger, en landing per lokalitet på følgende kordinater:
Latitude: 68,8050736440788 Longitude: 24,2493152618408
Latitude: 68,8891952397776 Longitude: 24,6949481964111
2. Landingen må gjennomføres i perioden fra 20 juli 2022 til og med 30. september 2022.
3. Ved flyging over nasjonalparken må helikopteret holde seg minst 300 meter over bakken.
4. Det skal tas hensyn til dyre- og fuglelivet under flyging og landing. Dette kan gjøres ved å vike unna og/eller lande i nærheten av planlagt landingssted dersom vilt oppdages.
5. Når plan for flyvning er klar og før flyvningen påstartes, skal søker varsle SNO ved Erland Søgård (mobil: 916 22 001) eller Hendrik I. Eira (mobil: 916 22 002).
6. I tilfelle kontroll må denne dispensasjonen medbringes under gjennomføring av tiltaket.
7. Resultater fra undersøkelsen skal tilsendes Anárjohka nasjonalparkstyre.

Merk: Denne dispensasjonen er gitt i henhold til naturmangfoldloven og verneforskriften for Anárjohka nasjonalpark. Dersom det er behov for tillatelse etter annet lovverk (eks. motorferdselloven etter kommunal dispensasjon), fra grunneiere eller andre instanser, må tiltakshaver selv sørge for dette.

Saksopplysninger

Det vises til søknad fra NIBIO (Norsk Institutt for Bioøkonomi) datert 27. mai 2022 vedrørende landing med helikopter i Anárjohka nasjonalpark i forbindelse med skogtaksering. Deler av søknaden gjengis her:

«Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO) gjennomfører hvert år taksering av skog på permanente prøveflater i Finnmark gjennom et landsdekkende overvåkingsprogram kalt Landsskogtakseringen. På oppdrag fra Miljødirektoratet kartlegges også skog i verneområder, slik at overvåkingen gjelder både ordinær skog og skog i reservater og nasjonalparker. Det er derfor ikke mulig å flytte prøvefeltene vekk fra de verna områdene, da en del av hensikten med kartleggingen er å sammenligne/utarbeide statistikk over verna skog sammenlignet med øvrig skog.»

Posisjoner:

Latitude: 68,8050736440788 Longitude: 24,2493152618408

Latitude: 68,8891952397776 Longitude: 24,6949481964111

2 feltarbeidere (Erik Sørensen og Asbjørn Gangstad) med hver sin sekk med takstutstyr transporteres inn til prøvefeltene. Helikopteret venter på bakken mens de gjør feltundersøkelsene. Registreringene framskaffer arealrepresentativ informasjon om skog og andre tresatte arealer. Det vil si informasjon om skogtyper, volum og tilvekst for ulike treslag, samt forekomst av viktige livsmiljøer i skog. Dataene vi framskaffer gir grunnlag for nasjonal og regional skogstatistikk, og informasjon om tilstanden i norsk skog generelt. De målinger vi gjør er også et viktig grunnlag for Norges rapportering av karbonopptak og karbonlagring i utmark til FN's klimapanel og Kyotoavtalen (sektoren «Land Use, Land Use Change and Forestry»).

Kartleggingen i nasjonalparker og reservater er også nødvendig for å sammenligne verna skog med øvrig skog i Norge.

Vi har benyttet Helitrans tidligere, og satser på å benytte de også i år.»

På grunn av store avstander og lite infrastruktur inntil nasjonalparkgrensen, søker NIBIO om å lande med helikopter ved to prøveflater i Anárjohka nasjonalpark. Valget av helikoptertransport er naturlig ut fra økonomiske- og tids-ressurser samt sikkerhetshensyn.

Det antas at helikopter benyttes på en og samme runde for taksering av begge lokalitetene, at flyvningen gjennomføres på én dag. Helikopteret vil stå på bakken mens feltpersonellet utfører arbeidet. Siden gjennomføringen av tiltaket er avhenging av godt vær og gode flyforhold, søkes det om å gjennomføre landingene over en lengre periode.

Verneformål og vernebestemmelser

For Anárjohka nasjonalpark gjelder forskrift om Anarjohka nasjonalpark av 19. desember 1975 nr. 19. Formålet med Anárjohka nasjonalpark er å bevare et stykke av Finnmarksvidda med et representativt utvalg av de naturtyper som forekommer der, så som furuskog, bjørkeskog og vidde med kratt, myr, vatn, elver og låge fjell. Dyre- og plantelivet skal få utvikle seg mest mulig fritt uten menneskelig påvirkning, jf. kap. I.

I følge kap. II pkt. 2.1 er alle planter, herunder levende og døde trær og busker, fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art som ikke skyldes vanlig ferdsel, reindrift, lovlig jakt og fiske. Ville pattedyr og fugler og deres bo og reir er fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art etter kap. II pkt. 2.1.

Motorisert trafikk er omtalt under kap. II. Av kap. II pkt. 5.1 går det fram at motorisert trafikk til lands og til vanns, herunder landing med luftfartøy, er forbudt. Den som ferdes i nasjonalparken med motorisert framkomstmiddel plikter å fare varsomt fram og ta hensyn til plante- og dyrelivet, noe som er særlig viktig ved yngle- og hekkeplasser samt i beite- og trekkområder, jf. kap. II pkt. 5.4.

Vurdering

Saken behandles etter forskrift om Anarjohka nasjonalpark av 19. desember 1975 nr. 19 og naturmangfoldloven av 19. juni 2009 nr. 100.

Landing med helikopter er forbudt i henhold til kap. II punkt 5.1 i verneforskriften. Det er ikke noe forbud mot å fly i eller over nasjonalparken. Det er heller ikke noe direkte forbud mot forstyrrelse av dyre- og fuglelivet i verneforskriften, men både flyging og landing kan lett komme i konflikt med kap. I (verneformål), kap. II pkt. 3.1 og kap. II pkt. 5.4.

Det finnes ikke spesifiserte dispensasjonshjemler for landing med helikopter. Søknaden må derfor behandles etter § 48 i naturmangfoldloven (nml.) av 19. juni 2009 nr. 100, jf. nml. § 77 (overgangsbestemmelser). Av denne bestemmelsen går det fram at dispensasjon bare kan gis dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilklårene er kumulative, det vil si at begge vilklårene må være oppfylt for at nasjonalparkstyret kan dispensere for omsøkte tiltak. Det at vilklårene er oppfylt, gir ikke krav på dispensasjon. I avveiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Det skal også vurderes om en innvilgelse at tiltaket kan få presedensvirkninger.

Av forarbeidene til naturmangfoldloven framgår at nml. § 48 ikke kan anvendes for å utvide rammen trukket opp i vernevedtaket. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Det fremgår av nml. § 8 at *kunnskapsgrunnlaget* skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. Kunnskapen om det aktuelle området er god, blant annet gjennom *Grovskisse til forvaltningsplan for Øvre Anárjohka nasjonalpark og tilgrensende verneområder datert 8. oktober 2010, Forslag til revidert verneforskrift for eksisterende Øvre Anárjohka nasjonalpark datert februar 2010, Naturbase, Norsk rødliste for arter 2015* samt kjennskap til verneområdet gjennom tidligere saksbehandling, befaringer og samarbeid med Statens naturoppsyn. Vi anser kravet til *kunnskapsgrunnlaget* i nml. § 8 til å være oppfylt. *Føre-var-prinsippet* i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt.

Ifølge Naturbase og Sensitive Artsdata er det ikke registrert sjeldne og sårbare arter i nærheten av landingsplassene. I Anárjohka nasjonalpark er det imidlertid registrert flere hekkelokaliteter for rovfugl, herunder kan spesielt nevnes hekkelokaliteter for kongeørn og jaktfalk. Siden disse hekkelokalitetene ligger såpass langt unna landingsplassene, kan ikke nasjonalparkstyret se at landingene vil kunne få negative konsekvenser for disse artene. I tillegg er tiltakets omfang beskjedent og foregår på en tid av året da hekkingen er over for de fleste artene.

Det vil imidlertid fortsatt være vilt i områdene som det bør tas hensyn til ved gjennomføringen av oppdraget. For å redusere forstyrrelsen på dyre- og fuglelivet, bør flygingen etter nasjonalparkstyrets vurdering derfor foregå minst 300 meter over bakken, jf. nml. § 10 om *økosystemtilnærming og samlet belastning*. Bruk av helikopter til omsøkte tiltak vil i utgangspunktet ikke føre til nevneverdig skade på terreng eller vegetasjon og anses derfor av nasjonalparkstyret som en mer miljøforsvarlig metode enn bruk av ATV eller andre kjøreinnretninger, jf. nml. §§ 10 om *økosystemtilnærming og samlet belastning* og 12 om *miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*.

Nasjonalparkstyret kan ikke se at nml. § 11 om at *kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver* vil få noen relevans i saken. På grunn av tiltakets beskjedne omfang og tidspunkt for flyging og landing, kan nasjonalparkstyret heller ikke se at tiltaket vil være i strid med verneformålet eller kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Anárjohka nasjonalpark har stor verdi som vinterbeite (november – mai) for reindrifta og brukes av flere reinbeitedistrikter. Siden det aktuelle tiltaket skal foregå på barmarksesongen lenge før reinen vandrer inn til vinterbeiteområdene, kan ikke nasjonalparkstyret se at tiltaket skal komme i nevneverdig konflikt med reindriftnæringa.

Siden en del av verneformålet for Anárjohka nasjonalpark er å bevare furu- og bjørkeskogen, kan fremskaffelse av kunnskap om tilstanden og livsmiljøer i skogen tenkes å kunne ha nytteverdi for forvaltningen av området. Nasjonalparkstyret kan ikke se at tiltaket vil være i strid med verneformålet eller kunne påvirke verneverdiene nevneverdig, og har kommet fram til at omsøkte søknad bør innvilges.